

Faktablad 9 om sjukdomar och skador

Här tar vi upp några vanliga skador och sjukdomar som hundar kan drabbas av.

Mag- och tarmproblem

En av de vanligaste orsakerna till att djurägare söker veterinärvård för sin hund är mag- och tarmproblem. Kräkningar och/eller diarré kan vara akuta och kortvariga, eller pågå under längre tid. Minskad aptit och viktminskning förekommer också. Det finns väldigt många orsaker till mag- och tarmsymptom hos hund, exempelvis hastigt foderbyte, intag av något olämpligt, infektioner eller autoimmuna sjukdomar. Sjukdom i inre organ som lever, njursjukdom eller livmoderinflammation kan också orsaka kräkningar, illamående och diarré. Kortvariga, lindriga symptom kan du ofta behandla själv, genom att ge skonkost ofta i små portioner och att låta din hund vila. Om din hund samtidigt har ett nedsatt allmäntillstånd, hög feber eller om du inte kan få i hunden vätska bör du kontakta veterinär för undersökning.

Livmoderinflammation (pyometra)

Det är en av de vanligaste sjukdomarna hos okastrerade tikar och det är framför allt äldre tikar som blir sjuka, men tikar av alla åldrar kan drabbas.

Vanliga symptom är flytningar från vulva, nedsatt allmäntillstånd, feber och ökad törst. Kräkningar och ovilja att äta samt diarré förekommer. Flytningar förekommer inte hos alla tikar och symptomen är då inte lika tydliga. Livmoderinflammation är livshotande utan behandling, och även med snabbt insatt behandling finns det en risk att tiken inte klarar sig. Veterinären ställer ofta diagnos med hjälp av ultraljud eller röntgen. Behandlingen är oftast att man tar bort livmoder och äggstockar.

Tandsjukdomar och tandskador

Tandproblem är vanligt förekommande hos våra hundar. Vissa hundar och hundraser har lättare att bilda tandsten, vilket i förlängningen kan leda till tandköttinflammation och tandlossning. Det går att förebygga genom daglig

tandborstning, men regelbunden tandrengöring hos veterinär kan också behövas för att bibehålla en god tandhälsa hos en del hundar. Traumatiska skador och tandfrakturer behöver undersökas direkt av veterinär.

Bitsår

Slagsmål med andra hundar, katter eller med vilda djur kan resultera i bitsår. Sår som penetrerar huden bör undersökas av veterinär, även om ingångshålet ser litet ut så kan skadorna under huden vara stora. En liten hund som blir skadad av en större hund ska också undersökas, även om den inte har synliga hål i huden. Bitsår gör ont och hunden kan behöva få smärtlindrande medicin vid sidan av andra åtgärder.

Ökad törst

Om din hund plötsligt börjar dricka mer än tidigare, eller om den under en tid visar successivt ökande törst, kan det vara tecken på sjukdom. Det finns flera tänkbara sjukdomar som ger de här symptomen, exempelvis urinvägsinfektion, njursjukdom, diabetes och livmoderinflammation.

Hosta och luftvägssymptom

Hundars hosta kan orsakas av till exempel luftvägsinflammationer eller parasiter. Vissa sjukdomar i andra organ, som hjärtproblem, kan också ge hosta. Kennelhosta beror på infektioner av virus och ibland en bakterie, som heter Bordetella. Typiskt ses hostattacker som kan vara intensiva och avslutas med kväljning. Hunden kan ha kortvarig feber i början, men hostan kan sedan hålla i sig i några veckor. Kennelhosta är i de allra flesta fall övergående och behöver inte annan behandling utöver vila. Om din hund har ett nedsatt allmäntillstånd, ihållande feber eller feber som kommer igen senare i sjukdomsförloppet eller om den inte får i sig mat och vatten ska du kontakta veterinär akut. Hundar som får plötsligt svårt att andas, med eller utan hosta, behöver omgående tas till veterinär. Trötthet eller att hunden inte orkar varar fysiskt aktiv så länge som den brukar kan också

vara tecken på sjukdom i luftvägarna och bör utredas av veterinär.

Analsäcksinflammation

Analsockarna är två små körtlar som sitter vid sidan av analöppningen. I analsockarna finns ett sekret som normalt sett töms ut när hunden bajsar eller om hunden blir väldigt rädd. Normalt har det en speciell, järndoftande lukt. Om hunden har mjuk avföring eller diarré så töms inte körtlarna lika bra. Samma sak gäller om hunden har förstoppning och inte bajsar. Hundar som är överviktiga eller har allergier har ökad risk för problem.

Symptom kan vara att hunden drar rumpan på golvet, att den slickar/biter runt analöppningen eller visar smärta när den ska bajsar. Det kan vara svullet eller sårigt runt analöppningen.

Boka tid hos veterinär för att få hjälp. Överfyllda analsockar och inflammation gör ofta väldigt ont. Veterinären kan tömma analsockarna och även spola rent dom. Om din hund har haft problem kan din veterinär ibland visa dig hur du kan förebygga problem genom att lära dig tömma analsockarna själv när hunden har symptom.

Vattensvans

Vattensvans är en inflammation i svansroten. Hunden kan få det när den badat, blivit kall eller använt sin svans mycket, till exempel i samband med intensivt sökarbete.

Symptom är att hunden inte rör sin svans utan den hänger rakt ner, hunden kan ha svårt att sitta och tikar kan ha svårt att kissa.

Tillståndet läker av sig själv inom några dagar, men om hunden har ont ska du kontakta veterinär. Håll hunden varm och torr och låt den vila. Om det inte går bort efter ett par dagar så kontakta veterinär.

Om din hund en gång har fått vattensvans kan du förebygga att det händer igen genom att hålla hunden varm och torr. Torka den ordentligt när den badat och använd regntäcke som täcker svansen om det är regnigt, kallt och blåsigt.

Magomvridning och tarmvred

Magomvridning är när magsäcken vrider sig runt sin egen axel och blockerar cirkulationen. Den fylls snabbt med gas och svullnar upp som en ballong. Vid tarmvred är det tarmen som vrider sig och blockerar gas, vätska och mat från att passera.

Båda tillstånden är akut livshotande och kräver akut veterinärvård!

Vid symptom som att buken plötsligt svullnar upp och att hunden försöker kräkas utan att få upp något eller endast liten mängd slem ska du omgående kontakta veterinär. Hunden kan visa tecken på smärta, titta mot magen, vara orolig och hjässa. Symptomen kommer oftast snabbt och hunden blir snabbt dålig.

För åtgärd och behandling krävs operation.

Fästingsjukdomar

Fästingar kan bära på olika smittämnen och några av dem kan drabba våra hundar.

Hundar kan få sjukdomen Anaplasmos via fästingar. De vanligaste symtomen är feber, trötthet och ibland ledvärk och hálta. Hundar kan också infekteras av bakterien Anaplasma utan att bli sjuk av det. Borrelia, som kan orsaka sjukdom hos människa, kan också smitta hundar via fästingbett. Hundar får dock sällan symptom, och i de fall symptom uppträder är de lindriga och övergående. Även TBE (fästingburen hjärninflammation), som sprids med fästingar, kan i sällsynta fall drabba hund, med mycket grava symptom som följd.

Det finns inget vaccin för hund mot någon av de nämnda fästingburna smittorna, det bästa skyddet är att försöka förhindra fästingbett. Det finns olika typer av fästingmedel som du kan använda, rådfråga din veterinär om vad som passar bäst för din hund. Ta för vana att kolla igenom pälsen efter promenader i områden där fästingar förekommer. För att minska risken för sjukdomar ska du plocka bort fästingar på hunden så fort som möjligt, både de som kryper och de som bitit sig fast. Det finns olika typer av tillbehör som du kan använda om du tycker det är svårt att ta bort fästingar med fingrarna.

Klåda

Om hunden kliar sig mer än vanligt så kan det vara något som är fel. För att ta reda på vad det beror på behöver den undersökas av en veterinär. Klåda kan bero på många olika saker och här följer några orsaker:

- **Parasiter**, till exempel löss, loppor eller skabb kan klia väldigt mycket. Du kan själv leta igenom hundens päls efter löss och loppor. På apoteket finns receptfria medel som du kan behandla hunden med. Om det är skabb behöver du åka till veterinär för diagnos och behandling, de går inte att se med blotta ögat. Som människa kan du bli biten av hundens parasiter men de trivs inte på oss och kan inte föröka sig utan en hund.
- **Allergi**, hundar kan vara allergiska mot ingredienser i foder, men också ämnen i miljön. Allergi är en av de vanligaste anledningarna till klåda, och utredningen för att hitta orsaken till klådan kan vara lång i vissa fall. Det är viktigt att inte ge upp om orsaken till klådan inte hittas vid första besöken. Obehandlad kraftig klåda är ett lidande och måste bedömas av veterinär. Öroninflammation kan också vara tecken på allergi, ibland tillsammans med klåda på övriga kroppen men ibland som enda symptom.
- **Fukteksem** är en akut hudinflammation. Symptomen kommer snabbt och hunden kliar sig intensivt över området med eksem. Huden blir röd, sårig, och kladdig. Det kan göra väldigt ont och det är inte alla hundar som vill bli undersökta. Lindriga fukteksem kan du ibland åtgärda själv. Raka det närmsta området runt utslaget. Gör rent med vatten, koksaltlösning och/eller sårtvätt. Dränk in kladd och sårskorpor så de löses upp och torka rent hela det drabbade området. Badda området med Klorhexidin eller annat bakteriedödande medel. Rengör 1-2 ggr per dag tills utslagen torkat upp. Se till att hålla området torrt och rent och att hunden inte kommer åt att slicka eller klia, använd vid behov krage eller strumpa/sko på baktassarna. Om inte utslagen börjar gå tillbaka inom ett par dygn, eller om hunden är påtagligt besvärad ska du kontakta veterinär. Samma sak gäller om hunden får tillbaka eksemet.

Hälta

Hälta är ett symptom på att hunden har ont, men det finns många orsaker till att hunden haltar. Besvären kan variera från mycket lindriga besvär till kraftig hälta där hunden inte belastar benet alls. Plötsligt uppkommen, kraftig hälta ska bedömas av veterinär akut. Det är viktigt att hunden får adekvat smärtlindring, och vissa orsaker till akut hälta har en bättre prognos om de åtgärdas tidigt.

Även hälta som är lindrig behöver bedömas av veterinär, om den är ihållande eller om den förvärras över tid. Hos den äldre hunden kan artros orsaka stelhet och hälta.